

Oznaka poročila: ARRS_ZV_RPROG_ZP_2008/980

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROGRAMA V OBDOBJU 2004-2008

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROGRAMU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem programu

Šifra programa	P5-0181
Naslov programa	Prostorska sociologija: trajnostni družbenoprostorski razvoj Slovenije v Evropi - TDRSE
Vodja programa	9735 Drago Kos
Obseg raziskovalnih ur	12.749
Cenovni razred	B
Trajanje programa	01.2004 - 12.2008
Izvajalke programa (raziskovalne organizacije in/ali koncesionarji)	582 Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede 2565 Univeza v Mariboru Filozofska fakulteta

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

2. Poročilo o realizaciji programa raziskovalnega programa¹

Temeljna usmeritev raziskovalnega programa v obdobju 2004 . 2008 je bila kritična obravnava konceptualno teoretskih in metodoloških vprašanj povezanih s praktično uporabnostjo »zadnjega velikega razvojnega koncepta«, za katerega se je pri nas najbolj uveljavila oznaka »trajnostni razvoj« (TR). V rabi je sicer še cela vrsta konkurenčnih oznak, npr. vzdržni, sonaravni, dolgoživi razvoj. Tudi naša izhodiščna zastavitev TR predpostavlja uravnotežno obravnavo okoljskih, ekonomskih in socialnih razsežnosti. Čeprav javni diskurzi že nekaj časa ustvarjajo vtis, kot da je opredelitev TR jasna in nedvoumna, je mogoče v izhodišču prepoznati veliko dilem. Zlasti strokovne razprave, očitno dokazujejo, da na to temo (še) ni konsenza. Raziskovalna skupina je prevzela trinivojski Beckerjev pristop, ki obravnavo TR diferencira na: **a) analitično, b) normativno in c) strateško raven**. Kakovost takšne trinivojske zastavitve je povratna zanka med analitskimi spoznanji in legitimizacijskimi pogoji. Na tej osnovi je morda mogoče zgraditi strategijo dolgoročnega delovanja ključnih akterjev na različnih ravneh družbenega delovanja. V začetku smo zato največ pozornosti namenili evidenci stanja, predvsem ugotavljanju v kolikšni meri je zamisel TR že realna razvojna usmeritev Republike Slovenije in ali je ta deklarirana soglasna strategija postala del praktičnih politik in obvezna sestavina operativnih razvojnih projektov. Konceptualna raziskovanja smo preverjali z empiričnim raziskovanjem a) urbanega in b) stanovanjskega sistema, c) revitalizacije in prenove urbanih prostorov, č) vplivom globalizacijskih procesov na lokalne (urbane) strukture, d) načinov postmodernih družbenih konstrukcij prostora in okolja, e) družbene sprejemljivosti umeščanja rizičnih tehnologij v prostor, f) urbano - ruralne mobilnosti, g) vloge informatizacije pri nadomeščanju fizične mobilnosti, h) družbenih razsežnostmi politike informatizacije podeželja, i) načini participativnega urejanja prostora in varstva okolja. Ena pomembnejših značilnosti in kakovosti našega raziskovalnega programa je meddisciplinarna povezanost humanistike, družboslovja in tehnike, kar pa je v obstoječem raziskovalnem okolju obenem tudi nesorazmerna organizacijska, časovna, upravljalna in seveda tudi metodološka obremenitev.

Z raziskovanjem specifičnega **modernizacijskega primanjkljaja**, ki se v slovenskem prostoru kaže tudi kot urbani primanjkljaj, smo iskali odgovor na vprašanje, pod kakšnimi pogoji lahko ta "posebnost" postane morda postmoderna razvojna priložnost Slovenije. Stopnjo in značilnosti prostorske in okoljske refleksije smo podrobneje obravnavali v raziskavi o vrednotah v prostoru, ki smo jo izvedli na reprezentativnem vzorcu prebivalcev Slovenije. Ugotavljali smo kolikšna je stopnja individualne in institucionalne refleksije dosedanjega in prihodnjega prostorskega razvoja ter v kolikšni meri so prevladujoče vrednote konvergentne s konceptom TR. Ugotovitve nakazujejo, da okoljske vrednote v hierarhiji vrednot zavzemajo relativno visoko mesto, vendar je kljub temu **stopnja refleksije protorskega razvoja realtivno nizka**. Interpretacije TR so prostorsko omejene a) z obzorjem neposrednega bivanjskega okolja, b) vsebinsko pa so omejene predvsem na problematiko onesnaževanja okolja. Skoraj povsem pa so odsotne povezave s socialnimi in ekonomskimi prvinami TR.

Ugotavljali smo tudi, kako različni akterji razmišljajo o inovativnih integracijah podeželskih in urbanih prostorskih struktur, v kolikšni meri so v konkretnih prostorskih razvojnih projektih uravnotežena ekonomska učinkovitost, socialna pravičnost in varovanje okolja, torej tiste razsežnosti, ki bi omogočile ohranitev naravnega prostora in bi prispevale h kakovosti življenja vseh prebivalcev Slovenije. Komplementarno s prostorskimi dimenzijami smo raziskovali procese informatizacije. Analizirali smo prostorsko razpršenost internetnih informacijskih mrež in tako pridobili nova spoznanja o medregionalnih in znotrajregionalnih vzrocih informatizacije v Sloveniji.

Ključ uresničevanja trajnostnega razvoja, kot edine preostale "velike zgodbe" **je sposobnost prehoda od teoretske abstrakcije v družbeno pragmatiko**. Če je bila v začetku kritika usmerjena v pretežno populistično rabo koncepta TR, je izhodišče operacionalizacije lahko prav popularnost, t.j. relativno visoka legitimnost tega koncepta. Široko, sprejemanje tega "utopističnega" koncepta nakazuje tudi možnosti njegove operacionalizacije. Glede na dejstvo, da je v post/modernih kompleksnih družbah doseganje soglasja pri konkretnih razvojnih projektih zelo težavno, je visoka stopnja legitimnosti načel TR obetavna okoliščina. To vsekakor pomeni, da je v konkretnih razvojnih projektih **doseganje ravnotežja med ekonomsko rastjo, družbeno solidarnostjo in varovanjem okolja ključni legitimizacijski kriterij**. To pa predpostavlja družbene inovacije, ki bi zamenjale dosedanje socialno in okoljsko agresivne razvojne koncepte. V sociologiji obstaja dokaj široko soglasje, da je razvojna dinamika modernih družb posledica pospešene systemske diferenciacije in specializacije, ki privede do »**pomanjkanja koordinacijskih kompetenc**«. Uravnoteženost ekonomske, socialne in okoljske razsežnosti pa seveda ni izvedljiva brez uspešne koordinacijske vloge. Jasno je, da to ne more biti zgolj trg, čeprav si brez trženega avtomatizma, ni mogoče predstavljati regulacije nepreglednih povezav med ekonomskimi in socialnimi ter okoljskimi komponentami družbenega razvoja. Tudi v razmerah, ko je bila ključna relacija med ekonomsko in socialno komponento, tržna logika največkrat ni bila zadostna oz. je bila velikokrat zelo neustrezna in na daljši rok tudi neučinkovita. Potrebno je bilo dogovarjanje in državni intervencionizem.

Trajnostni razvoj, ki uvaja "trihotomno" razmerje zahteva torej tudi inovacije v načinih regulacije tega načeloma "uravnoteženega trikotnika". Predvsem se kaže potreba po institucionalni in operativni krepitvi (novega) tretjega pola, t.j. okolja. Navkljub dejstvu, da so v politični areni zelena gibanja stranke in ideje prisotne že dalj časa, je dokaj očitno, da okolje, predvsem pa narava še nimata učinkovitega zagovornika. Od ustrezne ureditve te strukturne pomanjkljivosti, je odvisna tudi praktična uspešnost zamisli TR. Najpomembnejši raziskovalno vprašanje je bilo torej, **kako udejanjiti uravnoteženost treh temeljnih komponent TR**, ki se med seboj razlikujejo tako glede realne družbene moči kot tudi glede stopnje institucionalizacije. Bistvena pomanjkljivost, ki se zelo očitno kaže v razpravah o krizni ekonomski politiki, je prav pomanjkanje svežih idej o tem, kako razprave o razvoju razširiti z okoljskimi komponentami. Obstoječe razprave so redukcionistične, predvsem pa se še vedno izogibajo okoljskih in prostorske razsežnosti TR. Temeljna ugotovitev našega raziskovanja se nanaša prav na to pomanjkljivost teoretičnih kot tudi "aksijskih" razprav o razvojnih priložnostih in možnostih. Najprej bi bilo treba v razpravah in seveda tudi v konkretnih ukrepih **okrepiti tretjo, tj. okoljsko komponento trajnostnega razvoja**. Obenem pa bi bilo nujno integrirati okoljske in prostorske komponente in optimalizirati prostorsko strukturiranje Slovenije. Prehod iz industrijske v postindustrijsko družbo oz. iz moderne v postmoderno družbo bo dejansko kakovostni prehod, če bomo sposobni operacionalizirati »celostno metodologijo«, ki omogoča integrirano usmerjanje TR.

Možnosti tekšnega celostnega pristopa smo preverjali v konkretnih okoljskih in prostorskih študijah oz. z analiziranjem v predhodnih empiričnih raziskavah zbranih podatkov o urbanem razvoju, stanovanjskih preferencah, ne/trajnostni avtomobilizaciji in suburbanizaciji, učinkih

globalizacijskih procesov, subnacionalnem prostorskem strukturiranju Slovenije, družbenem dojetanju okoljsko spornih rizičnih tehnologij in sposobnosti razreševanja okoljskih in prostorskih konfliktov. S temi analizami smo ugotovili, da **imajo načela trajnostnega razvoja, navkljub svoji utopičnosti, lahko pragmatične mobilizacijske učinke**. Bistveni pogoj pa je preseganje kratkoročnih instrumentalnih motivov in sposobnost dolgoročne razvojne usmeritve.

To tezo je mogoče najbolje ilustrirati na primeru sistema urejanja in načrtovanja prostora in prometa. Čeprav je v teoriji že dolgo znano, da lahko ustrezno urejanje prostora bistveno prispeva k trajnostnemu varovanju okolja pa je očitno zelo **težko spreminjati utečeno sistemsko rutino, ki preprečuje sinergijo prostorskih in okoljskih politik**. Temeljni sistemski vzrok je nedvomno mehanizem modernistične diferenciacije, ki ima vgrajene pomanjkljive koordinacijske sposobnosti, kar pogosto vodi celo do nesmiselnih in neproduktivnih kompetenčnih sporov med »prostorskim« in neprostorskimi sektorji, ki pa ne/posredno vplivajo na dogajanje v prostoru. Eden najočitnejših primerov je nedvomno prometni sektor. Širjenje vedenja in zavesti o povezanosti prostorskih in okoljskih ureditev je tako eden od praktičnih ukrepov, ki smo jih poizkušali podrobneje opredeliti s sodelovanjem v mednarodnem projektu »Raising Awareness of Space Through the Process of Education«. Raziskovalne ugotovitve potrjujejo nekatere izstopajoče posebnosti odnosa do prostora in okolja v Sloveniji. Zaskrbljujoč je zlasti močan trend prostorsko izrazito ekstenzivne suburbanizacije, ki poleg ostalega spodbuja okoljsko zelo problematično avtomobilizacijo (naraščanje števila osebnih avtomobilov na prebivalca) in morda še bolj vprašljivo »avtomobiličnost«. Slovenija očitno postaja vse bolj avtomobilčna družba, kar pomeni, da je družbeno in individualno življenje v precejšni meri prirejeno in celo podrejeno posedovanju in uporabi osebnega avtomobila ter obsežni infrastrukturi, ki jo to prevozno sredstvo potrebuje. Ta izrazit trend seveda ni slučajan. Na osnovi naših raziskovanj prostorskih vrednot in trendov lahko z veliko gotovostjo ugotavljamo, da so obstoječi prostorski trendi v veliki meri povezani s posebnostmi dosedanje prostorske modernizacije Slovenije. Relativna nizka stopnja urbanizacije oz. »urbani primanjkljaj«, je bistvena značilnost prostorskega razvoja Slovenije. Problem ni toliko samo to dejstvo, pač pa nizka stopnja strokovne refleksije, zlasti razhajanja glede ocen o pomenu tega dejstva, ki močno določa sedanji in prihodnji prostorski ter okoljski razvoj Slovenije.

Razhajanje med deklarirano trajnostno razvojno politiko in realnimi tokovi je torej precejšnje, tako v Evropi, še zlasti pa v Sloveniji. Deloma je ta razcep razumljiv, ker so trajnostni cilji del motivacijske politike in zato smiselno nastavljeni dokaj visoko, glede na operativno sposobnost dejansko previsoko. Bolj resen problem je, da **v dolgoročnih prostorskih razvojnih trendih v Sloveniji opazamo oddaljevanje od načel trajnostnega razvoja**. To pomeni, da se od njih dejansko oddaljujemo in ne približujemo. To zlasti velja za še vedno poudarjen trend razpršenega poseganja v prostor, kar je nedvomno v tesni povezavi s prometnimi trendi oz. odvisno od splošne družbene pragmatike in ideologije. Netrajnostni so tako trendi "endogenih" prometnih tokov in še bolj tistih, ki jih spoduja nadregionalno odpiranje in povezovanje. Ugotavljamo, da dobra "geostrateška" lega Slovenije v srednjeevropskem prostoru spodbuja tranzitne tokove, ki močno obremenjujejo prostor in okolje, obenem pa k tem obremenitvam veliko prispevajo tudi interni prostorsko razpršeni tokovi. **Sistem prostorskega urejanja**, ki se po tranzicijskih šokih še vedno ni konsolidiral, **ne opravlja ključne naloge, tj. dolgoročnega strateškega uravnavanja optimalnih razmerij med ekonomskimi okoljskimi in socialnimi pritiski na prostor**. Ker so ti tokovi tako močni, da jih z razpoložljivimi instrumenti ni mogoče preusmeriti, bi naj uvajanje sprememb potekalo diferencirano glede na legitimizirane prioritete in dejansko sposobnost ukrepanja. To pa predpostavlja kompetentno strukturiranje problemov, kar pa je lahko le rezultat razvite in vsestranske refleksije družbeno prostorskih navezav in povezav. V tem kontekstu zasluži veliko pozornost ugotovitev, da **kakovost in obseg refleksije prostorske (urbane) problematike** v novejšem obdobju dejansko nazaduje. Ugotovitev temelji na obsežni empirični analizi besedil o urbanizmu in prostorskem razvoju, s katero smo ugotovili, da strokovnjaki večinoma ugotavljajo podcenjenost stroke v reševanju aktualnih predvsem dolgoročno nevzdržnih trendov. Raziskovalna metoda, ki razkriva prikrite vsebine, eksplicitne in implicitne ideološke konstrukcije, interesne strategije prikrivanja in mimikrije partikularistično motiviranih interpretacij urbanega razvoja je pokazala relativno nizko stopnjo diferenciacije strokovnih n poljubnih besedil, kar je pomemben indikator zlasti za oceno »strokovnosti strokovnih« besedil. Globinsko analitično refleksijo so zamenjal površinski "piarovski" instrumentalni pristopi. Ti pristopi so morda parcialno in na kratek rok učinkoviti, vendar pa zaradi dolgoročne dinamike prostorskih ukrepov neizbežno nazadostni. Z gotovostjo je mogoče trditi, da so včasih tudi precej škodljivi. Ključna ugotovitev raziskovalnega programa je torej **opazno razhajanje oz. nesorazmerje med problemi prostorskega in okoljskega razvoja in**

teoretsko refleksijo te problematike, kot predpogoja za dolgoročno strateško uresničevanja TR. Čeprav večinoma neizrecno, se je uveljavila poenostavljena teza, da je prostorsko načrtovanje preživel instrument, da je torej tudi na prostorskem in okoljskem področju tržni mehanizem učinkovitejši. Skratka, ideologija je zamenjala ideologijo, refleksivno vse bolj skromna prostorska stroka pa ne/hote sprejema vlogo legitimizatorja te nove resnice. To se povsem jasno vidi pri nenadnih spremembah "strokovnih" ocen okoljsko in prostorsko spornih konkretnih projektov, ko vidni "predstavniki stroke" nenadoma postanejo neskrupulozni pragmatiki. Strokovno slabo podprt pragmatizem pa je tudi temeljni vzrok instrumentalizacije najbolj kakovostnih prostorskih in okoljskih virov. Na ta način v Sloveniji lakonično zanemarjamo prostorske in okoljske kakovosti in spreminjamo raznovrstne krajine v uniformno suburbano krajino. Pomembna je tudi ugotovitev, da sklicevanje na urbanistično (prostorsko) stroko in strokovnost pravzaprav ne seže dlje od tavnološko nekonsistentnih zahtev, da je treba v urbanizmu dati večjo veljavo stroki. Analiza pokaže, da je to eno najpogostejših občil mest v strokovnih zapisih o urbanizmu, ki največkrat ne preide v argumentirano razpravo o tem, kako bi lahko strokovni pristopi izboljšali problematično prostorske in urbanistične trende, ampak ostaja na abstraktni sistemsko »strokovni« ravni. Raziskav je tudi dodatno utemeljila domeno, da slaba komunikacija med različnimi regulativnimi podsistemi povzroča velike probleme prav v fizičnem prostoru in okolju, ki ni tako fleksibilen in elastičen kot nekateri drugi družbeni podsistemi.

Nizka stopnja urbanizacije, tradicionalno nagnjenost k razpršeni poselitvi in novodobni suburbanizacijski tokovi so ključni prostorski dejavniki, ki vplivajo tudi na način zadovoljevanja stanovanjskih potreb v Sloveniji. Tudi stanovanjska "oskrba" prebivalcev Slovenije ima mnoge zgodovinske posebnosti, ki so še premalo analitično obdelane, kar neposredno vpliva tudi na aktualne stanovanjske razmere. Jasen pokazatelj tega so stanovanjske statusne in cenovne anomalije, ki so značilne za obstoječi način stanovanjske preskrbe. Ključna ugotovitev našega raziskovanja je, da **za velik del populacije lastnikov stanovanj ni odločilna zgolj instrumentalna ekonomska logika, da se torej na stanovanje vežejo mnoge »neekonomske« investicije ter značilnosti, ki "ovirajo" uveljavitev pragmatične in ciljno usmerjene modernistične logike**. Podobne so tudi ugotovitve raziskovanja preнове modernističnih stanovanjskih sosesk, ki so nastale v kratkem obdobju hitre urbanizacije Slovenije. Ugotovitve raziskave utemeljujejo domnevo, da bo brez celovite preнове v naslednjem desetletju prišlo do padanja bivanjskih kakovosti in celo do degradacije teh industrijskih sosesk. To pa bo zelo verjetno povečalo prostorsko segregacijo in dalo dodaten pospešek izseljevanju iz urbanih naselij oz. okrepilo suburbanizacijske procese, kar je v precejšnjem nasprotju z načeli TR.

Ključna ugotovitev raziskovalne skupine v raziskovalnem obdobju 2004 2008 je torej obstoj opazne divergence med prostorskimi in okoljskimi potenciali Slovenije in njihovo smiselno rabo oz. varovanjem za dvig kakovosti življenja. Raziskovanje, ki je potekalo vzporedno na teoretski konceptualni in empirični ravni je razkrilo kompleksen nabor dejavnikov, ki so in še vplivajo in ki bodo verjetno tudi v prihodnje vplivali na poglobljanje te divergence. Izhodiščni in verjetno najpomembnejši razlog je nizka stopnja splošne in tudi strokovne refleksije prostorskih in okoljskih razsežnosti družbenega razvoja, ki vse bolj odločilno določajo razvojne možnosti in kakovost življenja. To dejstvo povzroča tudi netransparentnost in neproduktivno tekmovanje mnogih interesov v prostoru in okolju. Pomembne razlog je prevlada posameznih disciplinarno in zlasti interesno parcialnih pogledov na problematiko, ki sicer zahteva **celovito, pregledno in interaktivno strukturiranje problemov**. Prav to pa je bil tudi naš temeljni raziskovalni cilj v obravnavanem raziskovalnem obdobju. Poleg teoretskega, empiričnega raziskovalnega dela smo te cilje poizkušali uresničevati tudi s prenosom raziskovalnih ugotovitev v družbene podsisteme preko univerzitetnih pedagoških kanalov in tudi z neposrednim strokovno ekspertnim vključevanjem v praktično reševanje prostorsko okoljskih problemov na nacionalni in evropski ravni. Na osnovi odzivov v strokovni javnosti in številnih navezav na komplementarne raziskovalne projekte v tem raziskovalnem obdobju ocenjujemo, da je prenos znanaj sicer relativno uspešen, vendar pa še vedno nesorazmeren glede na potrebe.

3. Ocena stopnje realizacije zastavljenih raziskovalnih ciljev²

Raziskovalne rezultate programske skupine lahko razdelimo v pet kategorij: 1) znanstveni članki o ključnih teoretskih vprašanjih, 2) teksti o posebnostih prostorske modernizacije Slovenije, 3) besedila o načinih družbene konstrukcije okoljskih problemov, 4) ekspertize, svetovanja, sodelovanja na delavnicah, 5) prenos znanja na mlajše generacije. Glede na to, da se poizkušamo kar najbolj približati celostni obravnavi družbenega, prostorskega in okoljskega

razvoja, je razpon od teoretsko konceptualnih vidikov do povsem konkretnih praktičnih angažmajev smiseln in spoznavno produktiven, kar med drugim dokazuje tudi domače in širše povpraševanje po ekspertni podpori pri reševanju konkretnih prostorskih in okoljskih problemov. Med problemi izpostavljamo dejstvo, da **relativno maloštevilna raziskovalna ekipa težko pokriva takšno raziskovalno širino**. Zaradi tega je neizbežno, da tudi zelo aktualne teme niso obravnavane simultano pač pa sukcesivno. Kot največji problem pa moramo ponovno izpostaviti **težave z meddisciplinarno komunikacijo in sodelovanjem**. Raziskovanje trajnostnega razvoja oz. družbenih vidikov prostorskega in okoljskega razvoja neizbežno naleti na sorodne discipline. Meje med njimi so navkljub poudarjanju interdisciplinarnosti še vedno visoke in nemalokrat težko prehodne. Zato so prizadevanja za integrativno interdisciplinarno in interinstitucionalno raziskovanje v obstoječi razparceliranosti raziskovalnega polja še vedno večkrat dojeta kot motnja v sistemu. Rezultati so zato včasih spregledani oz. nimajo ustreznega receptivnega okolja. V tem smislu je paradoksalno in indikativno dejstvo, da je odzivnost rezultatov večja v naravoslovnih in tehničnih disciplinah kot pa v sorodnih družboslovnih. Poseben problem je sodelovanje z »matičnimi« prostorskimi disciplinami (urbanistično in prostorsko urejanje ter planiranje), ki so v Sloveniji tradicionalno ekskluzivistično zaprte, in zato še vedno bistveno premalo dovzetne za družbene refleksije prostorskega razvoja. V zadnjih letih pa se je interdisciplinarno odprlo izobraževalno področje. Večina članov programske skupine sodeluje v vse bolj interdisciplinarno zasnovanih izobraževalnih programih, kjer posredujejo pridobljeno znanje preko meja svoje specializacije. Te ugotovitve potrjuje razskovalna bibliografija članov raziskovalne skupine in odmevnost njihovih rezultatov.

4. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega programa³

--

5. Najpomembnejši znanstveni rezultati programske skupine⁴

Znanstveni rezultat			
1.	Naslov	SLO	HOČEVAR, M., URŠIČ, M., KOS, D., TRČEK, F. Spreminjanje slovenskega urbanega sistema
		ANG	HOČEVAR, M., URŠIČ, M., KOS, D., TRČEK, F. Changing of the Slovene urban system.
	Opis	SLO	Članek obravnava razvoj, naravo in spremembe slovenskega prostorskega sistema glede na primerljive teritorialne sisteme v Evropi. Kazalce razvoja umesti v vrednotni sistem slovenske družbe glede poselitve prebivalstva in željene načine bivanja. Glavna ugotovitev je, da dejanska prostorska razpršenost poselitve slovenskega teritorija in raba prostora korespondira z proturbanimi vrednotami prebivalstva. Ugotovitve so podkrepljene z interpretacijo javnomnenjske raziskave »Vrednote v prostoru, 2004«, na reprezentativnem vzorcu slovenske populacije.
		ANG	The article deals with the development, nature, and changes of Slovenia's spatial development, value system of Slovene society concerning the settlement pattern of the population and the desired ways of living. The principal conclusion is that the actual spatial dispersion of settlement in the Slovene territory and the use of space correspond with the anti-urban values of the population. These findings are supported by the interpretation of the public opinion survey "Spatial values, 2004".
	Objavljeno v	ECKARDT, Frank (ed.). Paths of urban transformation, (The European city in transition, Vol. 5). Frankfurt am Main [etc.]: Peter Lang, 2005, pp. 281-300, graph. presentations.	
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji	
	COBISS.SI-ID	25013597	
2.	Naslov	SLO	POLIČ, REPOVŽ, NATEK, KLEMENČIČ, KOS, D, ULE, MARUŠIČ, KUČAN, (2005). Kognitivni zemljevidi Slovenije: percepcije regij
		ANG	POLIČ, REPOVŽ, NATEK, KLEMENČIČ, KOS, ULE, MARUŠIČ, KUČAN, (2005). Cognitive map of Slovenia: perceptions of the regions
		Članek predstavlja značilnosti in posebnosti dožemanja slovenskega prostora in njegove simbolne reprezentacije. Ena bistvenih značilnosti slovenskega prostora je visoka stopnja razčlenjenosti in raznovrstnosti. Navkljub	

	Opis	SLO	skromnim kvantitativnim dimenzijam so se izoblikovale razločljive regijske identitete, ki pa temeljijo na dolgočasovnih družbenih, kulturnih, političnih, ekonomskih idr. dejavnikih. Te zgodovinske identitete se ne prekrivajo z bolj efemernimi dnevnopolitičnimi interesi, kar v veliki meri pojasnjuje težave, ki nastopajo pri poizkusih uvajanja pokrajin v Sloveniji.
		ANG	The article presents the characteristics and specific aspects of the perception of space in Slovenia and its symbolic representations. One of the essential characteristics of space in Slovenia is that it is highly fragmented and diverse. In spite of its modest quantitative dimensions, discernible regional identities have formed here, based on long-time social, cultural, political, economic, and other factors. These historical identities do match the rather ephemeral interests of politics, and this largely explains the difficulties affecting the introduction of regions in Slovenia.
	Objavljeno v	International journal of psychology. vol. 40, no. 1, str. 27-35, ilustr. ISSN 0020-7594 [COBISS.SI-ID 28613474.	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
	COBISS.SI-ID	28613474	
3.	Naslov	SLO	BARTOL, Tomaž, HOČEVAR, Marjan. Glavna mesta v desetih novih državah evropske unije in selektivne bibliografske baze podatkov
		ANG	BARTOL, Tomaž, HOČEVAR, Marjan. The capital cities in the ten new European Union countries in selected bibliographic databases
	Opis	SLO	Članek obravnava pogostost, način in izvor imenskega pojavljanja desetih srednje in vzhodnoevropskih mest v svetovno najvplivnejših bazah bibliografskih podatkov. V raziskavi smo postavili domnevo, da se nadnacionalno povezovanje mest, zlasti vključenost v omrežja kaže kot indikator povečevanja njihove prisotnosti v znanstvenih podatkovnih zbirkah. Ugotovili smo močno korelacijo med vpetostjo mest v nadnacionalne povezave in znanstveno produkcijo, ki nastaja v posameznih mestih.
		ANG	The article deals with the frequency, manner and origin of the references to the names of ten Central and East European cities in the world's most influential bibliographic databases. The research started out from the thesis that the accelerated transnational integrations of the cities, especially their inclusion in various networks, would reflect in their increased presence in scientific databases. We thus established that there is a strong correlation between the inclusion of the cities in transnational integrations and the scientific production in individual towns.
	Objavljeno v	Scientometrics, 2005, vol. 65, no. 2, str. 173-187, JCR IF: 1.738	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
COBISS.SI-ID	4374905		
4.	Naslov	SLO	URŠIČ, Matjaž, HOČEVAR, Marjan. Protiurbanost kot način življenja
		ANG	URŠIČ, Matjaž, HOČEVAR, Marjan. Anti-urbanism as a way of life
	Opis	SLO	Monografija obravnava aktualno problematiko spreminjanja odnosa med mesti, urbanimi območji in podeželjem. Sodobne raziskave o prostorskih vrednotah v Sloveniji kažejo specifičen »domačijski« odnos prebivalcev do urbanega. Avtorja pojasnjujeta kako elementi domačijstva, ki so prisotni že vrsto desetletij oz. stoletij, močno vplivajo na prostorski razvoj Slovenije. Domneva o protiurbanizmu kot prevladujočem načinu življenja v Sloveniji je analizirana prek vrste teoretičnih konceptov domačih in tujih avtorjev, ki so dopolnjeni s podatki iz najrazličnejših raziskav.
		ANG	The book deals with the current complex issues of postmodern changes in the relationship between towns, urban areas, and the countryside. The authors explain how the elements of homeliness, which have been around for decades or even centuries, have a strong impact on the spatial development of Slovenia and diminish the pulse of the towns even after the country's independence. The assumed anti-urban attitude as the prevalent way of living in Slovenia is analysed through a range of theoretical concepts by domestic and foreign writers, and completed with data from a great variety of researches.
	Objavljeno v	Knjižna zbirka Ost, 02. 1. natis. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, 2007, 128 str., ilustr.	
Tipologija	2.01 Znanstvena monografija		

	COBISS.SI-ID	236570880
5.	Naslov	<i>SLO</i> KOS, Drago (2007) Neurbana nacija
		<i>ANG</i> KOS, Drago (2007) Un-urban nation
Opis	<i>SLO</i>	Besedilo se ukvarja z zgodovinskimi, ekonomskimi in sociološkimi razlogi relativno nizke stopnje urbanizacije Slovenije in vplivom tega dejstva na sedanje in prihodnji prostorski razvoj. Temeljni razlog je vzajemnost nedokončane modernizacije in urbanizacije, ki v razmerah postmoderne razpadanja velikih struktur povzroča nenavadno kohabitacijo predmodernih, modernih in postmodernih elementov. Podurbaniziranost pa je mogoče tudi razvojna priložnost za lažje oblikovanje sinergijskih urbano ruralnih prostorskih in okoljskih konfiguracij.
	<i>ANG</i>	The article deals with relatively low level of urbanisation in Slovenia and its impact on present and future spatial development. The basic reason is the interaction of incomplete modernisation and urbanisation that causes an unusual cohabitation of premodern, modern, and postmodern elements. Suburbanisation may provide a developmental opportunity and facilitate the formation of synergetic urban-rural spatial and environmental configurations.
Objavljeno v	O urbanizmu. ur I. Čerpes, M. Dešman. Krtina, Ljubljana Str. 137-163. ISBN 978-961-6174-92-3	
Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji	
COBISS.SI-ID	26646877	

6. Najpomembnejši družbeno-ekonomsko relevantni rezultati programske skupine⁵

	Družbeno-ekonomsko relevantni rezultat	
1.	Naslov	<i>SLO</i> Kos D., Hočevar M., Trček F., Uršič M., Kraigher T, Pečar J., Priprava scenarijev regionalnega razvoja.
		<i>ANG</i> Kos D. et al. Scenario preparation on regional development for long-term projection of population movement and employment.
Opis	<i>SLO</i>	Na osnovi dolgoročnih scenarijev prostorskega razvoja in demografskih projekcij gibanja prebivalstva na ravni slovenskih statističnih regij je bila izdelana ocena povpraševanja po zazidljivih stavbnih površinah. Analizirane so bile dosedanje razvojne razlike med regijami in tudi znotraj regij. Scenariji razvoja temeljijo na presoji doseženega "postmoderne" (postindustrijskega) prehoda. Osrednja Slovenija in Obalno-kraška regija sta v najugodnejšem položaju, najbolj problematična pa so regije severovzhodne Slovenije in pa Zasavska regija.
	<i>ANG</i>	An assessment of the demand for building lots was developed on the basis of long-term scenarios of spatial development and demographic projections. The study also analyses the existing development differences between the regions and within individual regions. The development scenarios are based on an assessment of the achieved "postmodern" (post-industrial) transition. Central Slovenia and the Coast and Karst region are in the most favourable position, while the regions of north-eastern Slovenia and Zasavje are most problematic.
Šifra	F.01 Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin	
Objavljeno v	Končno poročilo. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, Center za prostorsko sociologijo, 28. okt. 2005. 109 f., graf. prikazi	
Tipologija	2.12 Končno poročilo o rezultatih raziskav	
COBISS.SI-ID	24855645	
2.	Naslov	<i>SLO</i> Drago Kos, Franc Trček, Marjan Hočevar, Matjaž Uršič (2006) Sociološka raziskava Prenova stanovanjskih sosesk v Ljubljani
		<i>ANG</i> Drago Kos, Franc Trček, Marjan Hočevar, Matjaž Uršič (2006) Sociological survey research Renewal of housing estates in Ljubljana
Opis	<i>SLO</i>	Sociološka anketna raziskava prenova stanovanjskih sosesk v Ljubljani se je osredotočila na ocene in stališča stanovalcev o soseski ter anticipirala njihove prihodnje stanovanjske preference. Rezultati kažejo, da bo brez prenove, v naslednjem desetletju prišlo do nižje kakovosti vzdrževanja ter s tem tudi posledično do padca vrednosti nepremičnin v soseski ob hkratnem izseljevanju premožnejših prebivalcev soseske, ki si bojo svojo bivanjsko

			kvaliteto izboljšali s preselitvijo drugam.
		ANG	The focused on opinions of the inhabitants of the estate and anticipated their future housing preferences. The key problem is the financial incapability of the inhabitants to invest in the renewal. The results show that level of maintenance will drop and consequently the value of the real estate in the estate will fall, while the more prosperous inhabitants will move out of the neighbourhood.
	Šifra	F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj
	Objavljeno v	Urbani izziv, l. 16, št. 2, Ljubljana, str. 24–35.	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
	COBISS.SI-ID	27037021	
3.	Naslov	SLO	Kos, D. et al(2006) Sociološka študija za pripravo prostorskih dokumentov občine Grosuplje.
		ANG	Drago Kos, Marjan Hočevnar, Franc Trček, Matjaž Uršič (2006) Sociological study of preparative spatial related documents from Grosuplje municipality
	Opis	SLO	V raziskavi je bila posebna pozornost namenjena prostorskim vplivom, ki jih povzroča bližina največjega slovenskega mesta. Selitveni procesi so neposredno vplivajo na rabo in izrabo omejene količine razpoložljivega prostora. Osnovni cilj naloge je bil odgovor na vprašanje, kako usklajevati ekonomski razvoj s priseljevanjem in varovanjem prostora. Raziskovalne domneve, da obstajajo pomembne razlike med "staroselci" in »novejšimi priseljenimi" prebivalci, ni bila potrjena. Na odgovore očitno vplivajo socio-demografske značilnosti, zlasti izobrazba, starost, življenjski slog in deloma spol.
		ANG	The research deals with the spatial impacts of the nearby biggest city in Slovenia. Dilemma is how to solve conflict between economic development and the demands for protection and regulation of the environment. Unexpected, incongruous and conflict situations arise between public, social interests and private interests. The research premise that there are important differences between "older" settlers (those who have lived in the municipality for over 15 years) and "newcomers" was not confirmed. The statement are obviously influenced by social and demographic characteristics.
	Šifra	F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin
	Objavljeno v	Raziskovalni elaborat. FDV, Ljubljana.	
Tipologija	2.13 Elaborat, predštudija, študija		
COBISS.SI-ID	27203933		
4.	Naslov	SLO	HOČEVAR, Marjan, URŠIČ, Matjaž, BUGARIČ, Boštjan. Raznovrstnost vsebin: kulturno, turistično, storitveno in družabno oživiljanje središča
		ANG	HOČEVAR, Marjan, URŠIČ, Matjaž, BUGARIČ, Boštjan. Diversity of urban programs: cultural, turistic, services and social revitalisation of city centre
	Opis	SLO	Raziskava skuša problematiko upadanja raznovrstnosti v mestnem središču zajeti širše, z vključevanjem različnih vidikov družbeno-kulturne raznovrstnosti. Cilj raziskovalnega projekta je bil oblikovati oz. predstaviti selektiven nabor mehanizmov za ohranjanje in vzpodbujanje (vračanje) storitvene, trgovske in v širšem smislu kulturne raznovrstnosti v mestnem središču v časovno-prostorski perspektivi.
		ANG	The goal was to establish a clear framework for an increase in services, products, information, people urban venues, and events that would allow the inner city to become differentiated and as such assert its advantages in relation to the other areas of the town and in the urban region. The goal of the research was to elaborate and present a selective range of mechanisms, aimed at preserving and encouraging cultural diversity to the inner city.
	Šifra	F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin
	Objavljeno v	Raziskovalni projekt : končno poročilo. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, Inštitut za družbene vede, 2007. 119 f., [7] f. barvnih pril., ilustr.	
Tipologija	2.12 Končno poročilo o rezultatih raziskav		
COBISS.SI-ID	27204445		
			Kos, Drago, Franc, Trček (2006) Urbanistični diskurzi med strokovnostjo in

5.	Naslov	SLO	strokovnjaštvom.
		ANG	Kos, Drago, Franc, Trček (2006) Urbanistic discourses analysis on Ljubljana
Opis		SLO	Predstavljeni so rezultati analize diskurzivnih praks v prostorskem urejanju in načrtovanju. Kriza sistema vpliva tudi na strokovno refleksijo tematike in obratno, da je šibka strokovna refleksija velikih izzivov in problemov. Ker se stroka še vedno ukvarja z "otročimi boleznimi" se še vedno zatika pri razmejitvah med stroko, ne/posredno prizadetimi skupinami ljudi in politiko. Razmerja znotraj tega "magičnega" trikotnika je treba strokovno raziskovati, ker so bistveni del ne/uspešnega prostorskega urejanja in načrtovanja.
		ANG	The analysis of the discourses showed that the crisis of the system also has an impact on the professional reflection on the theme and, vice versa, that poor professional reflection is actually part of the problem. Problems continue to arise when trying to clearly differentiate between the discipline, (in)directly involved groups of people, and politics. The relations within this "magic" triangle are constituent element of (un)successful spatial planning.
Šifra		F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj
Objavljeno v		Urbani izziv ISSN 0353-6483, vol. 17, nos. 1-2, pp. 85 -105 Ljubljana.	
Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek	
COBISS.SI-ID		27037021	

7. Pomen raziskovalnih rezultatov programske skupine⁶

7.1. Pomen za razvoj znanosti⁷

SLO

Pred leti je v družboslovnih krogih obveljala teza o krizi sociologije, oz. sociološke epistemologije. Izhod so mnogi predvideli v odpiranju discipline in povezovanju z drugimi družboslovnimi pa tudi humanističnimi in celo naravoslovnimi disciplinami (Wallerstein, 2000). Prostorska in okoljska sociologija je bila že od svojih začetkov zelo široko zastavljena in močno povezana z mejnimi oz. sorodnimi družboslovnimi in prostorskimi disciplinami. Rezultati raziskovanja nakazujejo, da je to sicer z metodološkega vidika zelo perspektivna usmeritev smer. Vendar pa raziskovalno okolje in tudi sistemski pogoji raziskovanja, navkljub eksplicitnim načelnim usmeritvam raziskovalne politike, tega dejansko ne podpira. Razlogi so raznovrstni med pomembnejše pa se uvrščajo npr. tudi povsem neproduktivni kompetenčni spori med različnimi disciplinami.

Nižja stopnja diferenciranosti in specializiranosti znanstvenih disciplin v Sloveniji je v tem kontekstu lahko tudi prednost. Ob močni vključenosti v mednarodno strokovno skupnost že od samih začetkov je ta "diferencijski manjko" pripomogel k odkritjem in razvoju temeljnih integralnih znanstvenih spoznanj o dolgoročnih družbeno-prostorskih razvojnih procesih. Postmoderna fragmentiranost, ki izpostavlja potrebo po integraciji raznovrstnih specialističnih disciplinarnih pristopov, je potencialno lažja v tistih okoljih, kjer še obstaja tudi personalna komunikacija med različnimi specialisti. Raziskovalni program je tako usklajen z aktualnimi teoretskimi tokovi, ki izpostavljajo potrebo po integraciji mnogih parcialnih idej in pogledov. Čeprav je to dejansko »brezupno« početje pa bodo zamisli trajnostnega razvoja brez vsaj deloma uspešne harmonizacije raznovrstnosti in disciplinarnih pristopov ostale zgolj utopija. Izkazalo se je, da je "čezmejno" t.j. transdisciplinarno sodelovanje kljub metodološkim in organizacijskim težavam lahko deloma uspešno. Pokazalo pa je tudi da se sposobnost postmoderne refleksivnosti družbeno prostorskih procesov povečuje premo sorazmerno z izoblikovanostjo skupnega razpravljalnega polja. Prostorska in okoljska sociologija tako postaja "pionirska" stroka, ker jo »teorija in praksa« sili oz. usmerja v integracijo raznovrstnih bolj ali manj intenzivnih prostorskih in okoljskih disciplin. S tega vidika je najpomembnejši rezultat raziskovalnega dela strukturiranje problemskega polja na način, ki omogoča povezavo med spoznavno teoretskim ambicioznim raziskovanjem in aplikativnimi vidiki raziskovane materije. Prav transparentna redukcija raziskovalnega problema je v sociologiji oz. družboslovju nasploh velikokrat težko premostljiva ovira. Redukcija zelo kompleksnega koncepta trajnostnega razvoja je neizbežna, da lahko sploh nadaljujemo raziskovalno delo in da lahko pričakujemo tudi neposredno uporabne rezultate. Zaradi integrativne naravnosti prostorske sociologije, so njena nova spoznanja pomembna tudi za razvoj sorodnih znanstvenih disciplin, ki se ukvarjajo s področjem prostorskega razvoja (urbanizem, arhitektura, geografija, regionalne študije, družboslovna informatika, javna uprava), hkrati pa je odlika takšnega pristopa težnja po aplikativnosti znanstvenih spoznanj na različnih ravneh prostorske organizacije družbe. S

poudarkom na analizi razvojno pomembnih primerov novih pojavnih oblik časovno-prostorske in družbeno-prostorske organizacije v obliki pilotskih projektov se zanjšuje razkorak med znanstveno teoretskim nivojem in praktično aplikativnim raziskovalnim delovanjem.

ANG

Some years ago, sociological circles generally accepted the thesis that that sociology or sociological epistemology was going through a crisis. Many saw the solution in the discipline's opening up to and linking with other social, humanist, and even natural sciences (Wallerstein, 2000). From its beginnings, spatial and environmental sociology was very widely conceived and strongly connected with border and related social and spatial disciplines. Research results have indicated that the chosen direction is highly promising from the viewpoint of methodology. However, in spite of the explicit, in-principle orientation of research policies, the research environment and the systemic conditions for research do not actually support this optimism. The reasons are manifold and among the most important ones are e.g. the totally unproductive competence disputes between the different disciplines.

The low level of differentiation and specialisation of scientific disciplines in Slovenia may be an advantage in this context. Along with their strong integration into the international scientific community from the very beginning, this "differentiation deficit" helped to discover and develop basic integral scientific findings on long-term socio-spatial development processes. Postmodern fragmentation, highlighting the need for integrating various specialist disciplinary approaches, is potentially easier to overcome in environments where personal communication between diverse specialists still exists. The research programme is therefore in line with the current theoretical trends that emphasise the need for integrating many partial ideas and views. Although such integration is actually a "hopeless" undertaking, the ideas of sustainable development will remain utopian without at least partially successful harmonization of diverse disciplinary approaches. Experience has shown that "cross-border" or transdisciplinary cooperation can be quite successful in spite of methodological and organisational difficulties. The ability of postmodern reflection on socio-spatial processes increases in direct proportion to the emergence of a common discussion field. Spatial and environmental sociology is thus turning into a "pioneer" discipline, because "theory and practice" force and direct it towards integration of diverse, more or less intensive spatial and environmental disciplines. Seen from this aspect, an important result of the research work will be the operational structuring of the problem field in a way that will enable to connect cognitive, theoretical and ambitious research with the applicative aspects of the researched issue. A transparent reduction of the research issue is indeed often a difficult obstacle to overcome in sociology and the social sciences in general. Reduction of the very complex concept of sustainable development is however unavoidable if we want to continue research activities and expect them to produce directly useful results. Because of the integrative nature of spatial sociology, its new findings are also of importance to the development of related scientific disciplines dealing with the field of spatial development (urbanism, architecture, geography, regional studies, social science informatics, public administration), and at the same time an advantage of such an approach is the tendency towards applicative scientific findings at different levels of the spatial organisation of society. The emphasis on the analysis of developmentally significant examples of new phenomena of temporal-spatial and socio-spatial organisation in the form of pilot projects reduces the gap between the scientific theoretical level and practical, applicative research activities.

7.2. Pomen za razvoj Slovenije⁸

SLO

Z raziskovanjem specifičnega modernizacijskega primanjkljaja, ki se v slovenskem prostoru kaže tudi kot urbani primanjkljaj, smo iskali odgovor na vprašanje, pod kakšnimi pogoji lahko ta "posebnost" postane morda postmoderna razvojna priložnost Slovenije. Štiridesetletna kontinuiteta prostorske sociologije v Sloveniji je bila že v sami zasnovi izviren poskus raziskovanja vzajemnega učinkovanja družbe in prostora. Primerjalno nižja stopnja diferenciranosti družbenih podsistemov, npr. znanstvenih disciplin v Sloveniji se je skozi razvoj prostorske sociologije izkazala kot prednost, ki je pripomogla k oblikovanju integralnega pogleda na družbeno-prostorske fenomene še preden je ideja integracije raznovrstnih in specifičnih pogledov ter disciplin postala aktualna zahteva sodobne znanosti. Soglasje o načinu doseganja tako kompleksnega družbenega cilja, kot je trajnostni razvoj, se hitro skrha, predvsem zaradi velikih legitimizacijskih težav pri operacionalizaciji implicitno nujnih dokaj radikalnih sprememb. Z raziskovanjem smo zbrali in obdelali podatke, ki kažejo na to, da je racionalna družbena legitimizacija posegov v prostor in okolje v Sloveniji nadpovprečno zahtevno delovanje. Pri načrtovanju raziskovanja smo zato precej pozornosti namenili razmerjem med tremi načini legitimiranja TR: 1) avtoriteta (država), 2) pogajanja (trg), 3) dogovarjanje (participacija civilne družbe). V slovenskih aktualnih družbenih razmerah je poudarek na

legitimizacijskih procedurah tudi zgodovinsko utemeljen. Ustvarjanje družbenih pogojev za legitimiziranje postopkov je dejansko najpomembnejši pogoj optimaliziranja prostoskega razvoja in varstva okolja v Sloveniji. Zaradi intenzivnih, vse bolj globalnih družbenih in nenazadnje gospodarskih procesov, je zelo pomembno razčiščevanje kriterijev in praktično uveljavljanje presoj na osnovi katerih ugotavljamo skladnost konkretnih prostorskih projektov s trajnostnim razvojem. Visoka stopnja ranljivosti okolja v Sloveniji, specifična prostorska kultura in prav tako specifična zgodovinska dediščina pri uvajanju participativnih metod legitimizacije postavljajo visoke ovire pri doseganju tega raziskovalnega cilja. Raziskovalni rezultati, na osnovi katerih lahko presojamo stopnjo težavnosti legitimizacije izbranih razvojnih variant, so zato neposredno uporabni pri načrtovanju in usmerjanju prostorskega razvoja, nujnih sanacijah degradiranih prostorov, varovanju okolja in doseganju kakovosti življenja v Sloveniji. Legitimizacijski pogoji za preseganje »urbanega primanjkljaja«, kot ene temeljnih značilnosti slovenskega prostorskega in družbenega razvoja so bili tako ključna raziskovalna tema. Raziskovanje sodobnih prostorskih identitet in vrednotnih orientacij posameznikov in skupin je v tem kontekstu dejansko zagotavljanje ustrezne podatkovne infrastrukture. Raziskovalni rezultati potrjujejo, da je ohranjanje tradicionalnih lokalno-regionalnih identitet, ob sočasni podpori nastajanju novih prostorskih identitet, v sozvočju s trendi nadnacionalnega povezovanja. Takšna na prvi pogled nekompatibilna praksa ustvarja možnosti za uveljavljanje trajnostne rabe prostora in okolja in narave. V okviru raziskovalnega programa smo izvedli serijo konkretnih empiričnih raziskav slovenskega prostora in okolja. Raziskovali smo prostorsko mobilnost, bivalne oz. stanovanjske preference, okoljske vidike prostorskega razvoja, komplementarne učinke razvoja in dostopa do informacijske infrastrukture, participativne prakse pri prenovi degradiranih območij, težave pri prostorskem umeščanju rizičnih tehnologij, postmoderna razmerja med urbani in ruralnimi prostori. Raziskovanje slovenskih prostorsko prometnih zagat smo zasnovali primerjalno z vključitvijo v evropski projekt raziskovanja trajnostne urbane mobilnosti.

ANG

Through empirical research of the specific modernisation deficit, which in Slovenia shows as an urban deficit, we sought to answer the question whether this specific feature may be turned into a development opportunity for Slovenia. The comparatively lower level of differentiation between the social subsystems, e.g. scientific disciplines, in Slovenia, showed to be an advantage in the course of the development of spatial sociology and contributed to the formation of an integral view of socio-spatial phenomena. Any consensus on the method(s) to achieve the kind of complex social objective sustainable development is soon starts to unravel, in particular because of the huge legitimising difficulties in the operationalisation of implicitly necessary, but quite radical changes. The data gathered and processed through research show that rational social legitimising of interventions in space and the environment is an very demanding enterprise in Slovenia. We therefore paid particular attention in planning the research to three methods of legitimising sustainable development: 1) authority (the state), 2) negotiations (the market), 3) argumentation (participation of civil society). In the present Slovene conditions, the emphasis on legitimising procedures is historically vindicated. Creating the social conditions required to legitimise procedures is actually the most important condition for optimising spatial development and environment protection in Slovenia. It is very important to clarify the criteria and practically implement assessments that will serve as the basis for considering whether concrete spatial projects harmonize with sustainable development. The high degree of vulnerability of the environment in Slovenia, its specific spatial culture, and equally specific historical heritage, constitute severe obstacles to the introduction of participative methods of legitimising when trying to achieve the research objective. The research results which enable us to assess the degree of difficulty to legitimise chosen development variants, are therefore directly applicable to planning and directing spatial development, the urgent rehabilitation of degraded areas, environment protection, and achieving a higher quality of living in Slovenia. Are key research theme are therefore the legitimising conditions required to overcome the "urban deficit" as a fundamental characteristic of Slovenia's spatial and social development. Researching contemporary spatial identities and value orientations of individuals and groups in this context amounts to providing an adequate database infrastructure. The research results confirm that the preservation of traditional local-regional identities, along with simultaneous support to emerging new spatial identities, is in harmony with the trends of supra-national integration. Such a first sight incompatible practises create the conditions for implementing sustainable development of space, the environment, and nature. As part of the research programme, we carried out a range of concrete empirical researches of space and the environment in Slovenia. We researched spatial mobility, living or housing preferences, the environmental aspects of spatial development, the complementary effects of development and access to the information infrastructure, participative practices in the renovation of degraded areas, the difficulties related to the spatial location of risk technologies, and the postmodern relations between urban and rural spaces. The research into

Slovenia's spatial, traffic problems was conceived comparatively through our participation in a European project of researching sustainable urban mobility.

8. Zaključena mentorstva članov programske skupine pri vzgoji kadrov⁹

Vrsta izobraževanja	Število mentorstev	Od tega mladih raziskovalcev
- magisteriji	6	
- doktorati	4	2
- specializacije		
Skupaj:	10	2

9. Zaposlitev vzgojenih kadrov po usposabljanju

Organizacija zaposlitve	Število doktorjev	Število magistrov	Število specializantov
- univerze in javni raziskovalni zavodi	2		
- gospodarstvo	1	2	
- javna uprava	1	3	
- drugo		1	
Skupaj:	4	6	0

10. Opravljeno uredniško delo, delo na informacijskih bazah, zbirkah in korpuzih v obdobju¹⁰

	Ime oz. naslov publikacije, podatkovne informacijske baze, korpusa, zbirke z virom (ID, spletna stran)	Število *
1.	Uredniški odbor knjižne zbirke OST	6
2.	Uredniški odbor revije DR (Družboslovne razprave)	2
3.	Socialno prostorski vpliv avtocest v Sloveniji, 2002. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, Arhiv družboslovnih podatkov, 2004. Sistemske zahteve: pregledovalnik za svetovni splet. http://www.adp.fdv.uni-lj.si/opisi/ceste02.xml . [COBISS.SI-ID 26859869]	1
4.	Sociološki vidiki razvoja občine Koper : anketa med koprskimi dijaki = Koper area study : survey on Koper scholars. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, Arhiv družboslovnih podatkov, 2006. Sistemske zahteve: pregledovalnik za svetovni splet. http://www.adp.fdv.uni-lj.si/opisi/kp96.xml . [COBISS.SI-ID 26908253]	1
5.	Uredniški odbor revije IB	6
6.	Uredniški odbor revije Urbani izziv	8
7.	Zbirka Kiber	2
8.	Spoznnavni zemljevid Slovenije = Cognitive map of Slovenia. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, Arhiv družboslovnih podatkov, 2003. Sistemske zahteve: pregledovalnik za svetovni splet. http://www.adp.fdv.uni-lj.si/opisi/szs99.xml . [COBISS.SI-ID 26858333]	1
	Stanje in perspektive razvoja komunalnega sistema v Ljubljani, 1985. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, Arhiv družboslovnih	1

9.	podatkov, 2003. Sistemske zahteve: pregledovalnik za svetovni splet. http://www.adp.fdv.uni-lj.si/opisi/lj85.xml . [COBISS.SI-ID 26873437]	
10.	Ohranjanje narave in lastništvo gozda - na primeru Posavja = Conservation of nature and forest ownership - a case study of Posavje area. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, Arhiv družboslovnih podatkov, 2005. Sistemske zahteve: pregledovalnik za svetovni splet. http://www.adp.fdv.uni-lj.si/opisi/gozd04.xml . [COBISS.SI-ID 26898781]	1
	Velenje 2000 : sociološke osnove dolgoročnega predvidevanja in planiranja razvoja občine Velenje = Velenje in year 2000 : sociological standpoint of longterm planing and development of Velenje community. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, Arhiv družboslovnih podatkov, 2007. Sistemske zahteve: pregledovalnik za svetovni splet. http://www.adp.fdv.uni-lj.si/opisi/ve83.xml . [COBISS.SI-ID 26911837]	1

*Število urejenih prispevkov (člankov) /število sodelavcev na zbirki oz. bazi /povečanje obsega oz. število vnosov v zbirko oz. bazo v obdobju

11. Vključenost raziskovalcev iz podjetij in gostovanje raziskovalcev, podoktorandov ter študentov iz tujine, daljše od enega meseca

Sodelovanje v programski skupini	Število
- raziskovalci-razvijalci iz podjetij	
- uveljavljeni raziskovalci iz tujine	1
- podoktorandi iz tujine	2
- študenti, doktorandi iz tujine	5
Skupaj:	8

12. Vključevanje v raziskovalne programe Evropske unije in v druge mednarodne raziskovalne in razvojne programe ter drugo mednarodno sodelovanje v obravnavanem obdobju¹¹

<p>- ReUrban Mobil: Reurbanizacijski potenciali mestnih središč; koordiniralo mesto Leipzig, sofinanciranje Evropske komisije, sodelujoča mesta: Leipzig, Ljubljana, Leon in Bologna ter osem evropskih univerzitetnih partneric.</p> <p>- CARL: New ways of stakeholder involvement in nuclear waste management: koordinirala Univerza v Antwerpnu. Sodelujoče države: Belgija, Finska, Francija, Nemčija, Madžarska, Japonska Nizozemska, Romunija, Slovenija, Južna Afrika, Španija, Švedska, Švica in VB.</p> <p>- Transborder Policies for Daily Life: Raziskovalno pedagoški program; International University Institute for European Studies (IUIES); Gorica v okviru ISIG: Mednarodni sociološki inštitut Gorica, Italija.</p> <p>- SAFEFOODNET: Specific support action; 6. okvirni program EU. Vzpostavljjanje mreže inštitucij, ki sledijo kemijsko kontaminacijo hrane in vzpostavljjanje javnosti dostopnega informacijskega sistema o kemijskem onesnaževanju živil.</p> <p>- R.A.V.E.: Space project; 6. okvirni program EU: povečevanje zavedanja o vrednotah prostora skozi proces izobraževanja.</p> <p>Civitas Elan (City – Vitality - Sustainability) – 7.ovirni program EU (FP7 – SUSTAINABLE SURFACE TRANSPORT)</p> <p>- Measure number/Title: 4.1. Individualised mobility marketing based on public involvement and inclusion in defining city transport policy;</p> <p>- WP11 Research and Technological Development; Task 11.1 Scientific coordination (predviden začetek izvajanja programa je 1. september 2008)</p>
--

13. Vključenost v projekte za uporabnike, ki potekajo izven financiranja ARRS¹²

- MOP: Ministrstvo za okolje in prostor RS: Priprava scenarijev regionalnega razvoja za izračun dolgoročnih projekcij gibanja prebivalcev in zaposlenih za pripravo bilance ponudbe in
--

povpraševanja po zazidljivih zemljiščih.
 - MOL: Mestna občina Ljubljana: Sodelovanje z oddelkom za urbanizem pri pripravah prostorskih načrtov in izdelave prostorske strategije razvoja mesta Ljubljane, revitalizacija mestnega središča
 - ARAO: Agencija za radioaktivne odpadke: Ekspertize in svetovanje v procesih iskanja lokacije odlagališča NSRAO.
 - Mestna občina Grosuplje: sodelovanje pri izdelavi prostorskih načrtov in strategije razvoja občine
 - Civitas Elan (City - Vitality - Sustainability) - 7.ovirni program EU (FP7 - SUSTAINABLE SURFACE TRANSPORT)
 - Measure number/Title: 4.1. Individualised mobility marketing based on public involvement and inclusion in defining city transport policy;
 - WP11 Research and Technological Development; Task 11.1 Scientific coordination
 (predviden začetek izvajanja programa je 1. september 2008)

14. Dolgoročna sodelovanja z uporabniki, sodelovanje v povezavah gospodarskih in drugih organizacij (grozdi, mreže, platforme), sodelovanje članov programske skupine v pomembnih gospodarskih in državnih telesih (upravni odbori, svetovalna telesa, fundacije, itd.)

- ARAO: Agencija za radioaktivne podatke
 - Državni zbor RS: Svet za varstvo okolja
 - ZAPS: Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije
 - MOL: Mestna občina Ljubljana
 - MOP: Ministrstvo za okolje in prostor
 - Urbanistični svet za Ljubljano
 - Urbanistični inštitut RS
 - LUZ: Ljubljanski urbanistični zavod
 - Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije.
 - ISIG: Istituto sociologia internazionale di Gorizia
 - INTERREG: Programi transnacionalnega sodelovanja
 - HERMES: International research Centre for Migration
 - ISA -TG06: International Sociological Organization: Sociology of local/global relations

15. Skrb za povezavo znanja s slovenskim prostorom in za slovensko znanstveno terminologijo (Cobiss tip 1.04, 1.06, 1.07, 1.08, 1.09, 1.17, 1.18, 2.02, 2.03, 2.04, 2.05, 2.06)¹³

Naslov	Sociologija vmeščanja v prostor
Opis	Seminar Zelena mediacija v organizaciji Agencije za radioaktivne odpadke in Pravno-informacijskega centra nevladnih organizacij - PIC-a, 9. aprila 2008
Objavljeno v	http://www.mediacija.si/index.php?f=0&i=1500
COBISS.SI-ID	27265117

16. Skrb za popularizacijo znanstvenega področja (Cobiss tip 1.05, 1.21, 1.22, 2.17, 2.19, 3.10, 3.11, 3.12)¹⁴

Naslov	Narava in družba v vicah dilem
Opis	Intervju v okviru oddaje "Pogledi na sodobno znanost", .
Objavljeno v	3. program Programa ARS Radia Slovenija
COBISS.SI-ID	27685981

17. Vpetost vsebine programa v dodiplomske in podiplomske študijske programe na univerzah in samostojnih visokošolskih organizacijah v letih 2004 – 2008

	<ul style="list-style-type: none"> - Okoljska sociologija - Ekologija vsakdanjega življenja - Prostorska sociologija
--	---

1.	Naslov predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Revitalizacija mestnih središč - Sociologija urbanizma in arhitekture - Indikatorji družbenega razvoja - Evropske družbe in globalizacija - Informacijske kulture in subkulture - Digitalna fotografija: vizualne študije urbanih sprememb - Urbane kulture - Lokalnost, podeželje in družbene spremembe - Globalna mesta - Migracije v sodobnih družbah
	Vrsta študijskega programa	<p>dodiplomski podiplomski, Erasmus</p> <p>dodiplomski dodiplomski</p> <p>dodiplomski</p> <p>dodiplomski</p> <p>dodiplomski</p> <p>dodiplomski, Erasmus</p> <p>dodiplomski dodiplomski</p> <p>podiplomski dodiplomski</p>
	Naziv univerze/ fakultete	<p>UL, FDV UL, FDV</p> <p>UL, FDV, UL, FDV</p> <p>UL, FDV</p> <p>UL, FDV</p> <p>UL, FDV</p> <p>UL, FDV</p> <p>UL, FDV</p> <p>UL, FDV UL, FDV</p> <p>UL, FDV UL, FDV</p>
2.	Naslov predmeta	- Socialna ekologija
	Vrsta študijskega programa	dodiplomski
	Naziv univerze/ fakultete	Politehnika, NG
	Naslov predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Osnove prostorske sociologije - Okoljska sociologija

3.	Vrsta študijskega programa	podiplomski podiplomski univerzitetni študij varstva okolja
	Naziv univerze/fakultete	UL, FGG, BTF
4.	Naslov predmeta	- Prostorska sociologija
	Vrsta študijskega programa	dodiplomski
	Naziv univerze/fakultete	UL, FA
5.	Naslov predmeta	- Postmoderna mesta
	Vrsta študijskega programa	dodiplomski
	Naziv univerze/fakultete	UP, FHŠ
6.	Naslov predmeta	- Risk Assessment and Risk Communication
	Vrsta študijskega programa	podiplomski
	Naziv univerze/fakultete	Universita degli studi di Milano
7.	Naslov predmeta	- Social Ecology - Border Regions
	Vrsta študijskega programa	podiplomski podiplomski
	Naziv univerze/fakultete	International Graduate Summer School at Lund University IUIES: International European Institute for European Studies, Gorizia

18. Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja:

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visoko-šolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☒	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☒	
G.01.03.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☒	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☒	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☒	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☒	☐	

G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☒	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☒	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☒	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☒	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☒	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☒	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☒	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☒	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☒	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☒	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☒	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☒	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☒	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete					
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj					
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☒	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☒	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☒	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva					
G.09.	Drugo:					

Komentar¹⁵

--

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja, za objavo 5., 6. in 7. točke na spletni strani <http://sicris.izum.si/> ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki

Podpisi:

vodja raziskovalnega programa		zastopniki oz. pooblašcene osebe raziskovalnih organizacij in/ali koncesionarjev
Drago Kos	in/ali	Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede
		Univerza v Mariboru Filozofska fakulteta

Kraj in datum:

Ljubljana

14.4.2009

Oznaka poročila: ARRS_ZV_RPROG_ZP_2008/980

¹ Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja ter rezultate in učinke raziskovalnega programa. Največ 21.000 znakov vključno s presledki (približno tri in pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

² Največ 3000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

³ Samo v primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega programa, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega programa. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ Navedite največ pet najpomembnejših znanstvenih rezultatov programske skupine, ki so nastali v času trajanja programa v okviru raziskovalnega programa, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov v slovenskem in angleškem jeziku (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki) v slovenskem in angleškem jeziku, navedite, kje je objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>.

PRIMER (v slovenskem jeziku):

Naslov: Regulacija delovanja beta-2 integrinskih receptorjev s katepsinom X;

Opis: Cisteinske proteaze imajo pomembno vlogo pri nastanku in napredovanju raka. Zadnje študije kažejo njihovo povezanost s procesi celičnega signaliziranja in imunskega odziva. V tem znanstvenem članku smo prvi dokazali... (največ 600 znakov vključno s presledki)

Objavljeno v: OBERMAJER, N., PREMZL, A., ZAVAŠNIK-BERGANT, T., TURK, B., KOS, J.. Carboxypeptidase cathepsin X mediates $\beta 2$ - integrin dependent adhesion of differentiated U-937 cells. *Exp. Cell Res.*, 2006, 312, 2515-2527, JCR IF (2005): 4.148

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega programa v obdobju 2004-2008

Tipologija: 1.01 - Izvirni znanstveni članek

COBISS.SI-ID: 1920113 [Nazaj](#)

⁵ Navedite največ pet najpomembnejših družbeno-ekonomsko relevantnih rezultatov programske skupine, ki so nastali v času trajanja programa v okviru raziskovalnega programa, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov v slovenskem in angleškem jeziku (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki) v slovenskem in angleškem jeziku, izberite ustrezen rezultat, ki je v Šifrantu raziskovalnih rezultatov in učinkov (Glej: <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/sif-razisk-rezult.asp>), navedite, kje je rezultat objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>. [Nazaj](#)

⁶ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si> [Nazaj](#)

⁷ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

⁸ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

⁹ Za raziskovalce, ki niso habilitirani, so pa bili mentorji mladim raziskovalcem, se vpiše ustrezen podatek samo v stolpec MR [Nazaj](#)

¹⁰ Vpisuje se uredništvo revije, monografije ali zbornika v skladu s Pravilnikom o kazalcih in merilih znanstvene in strokovne uspešnosti (Uradni list RS, št. 39/2006,106/2006 in 39/2007), kar sodi tako kot mentorstvo pod sekundarno avtorstvo, in delo (na zlasti nacionalno pomembnim korpusu ali zbirki) v skladu z 3. in 9. členom istega pravilnika. Največ 1000 znakov (ime) oziroma 150 znakov (število) vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹¹ Navedite oziroma naštejite konkretne projekte. Največ 12.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹² Navedite konkretne projekte, kot na primer: industrijski projekti, projekti za druge naročnike, državno upravo, občine ipd. in ne sodijo v okvir financiranja pogodb ARRS. Največ 9.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹³ Navedite objavo oziroma prevod (soobjavo) članov programske skupine strokovnega prispevka v slovenskem jeziku, ki se nanaša na povezavo znanja s slovenskim prostorom in za slovensko znanstveno terminologijo (Cobiss tip 1.04, 1.06, 1.07, 1.08, 1.09, 1.17, 1.18, 2.02, 2.03, 2.04, 2.05, 2.06). Napišite naslov (največ 150 znakov vključno s presledki), kratek opis (največ 600 znakov vključno s presledki), navedite, kje je objavljen/a (največ 500 znakov vključno s presledki) ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. [Nazaj](#)

¹⁴ Navedite objavo oziroma prevod (soobjavo) članov programske skupine, povezano s popularizacijo znanosti (Cobiss tip 1.05, 1.21, 1.22, 2.17, 2.19, 3.10, 3.11, 3.12). Napišite naslov (največ 150 znakov vključno s presledki), kratek opis (največ 600 znakov vključno s presledki), navedite, kje je objavljen/a (največ 500 znakov vključno s presledki), ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. [Nazaj](#)

¹⁵ Komentar se nanaša na 18. točko in ni obvezen. Največ 3.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-ZV-RPROG-ZP/2008 v1.00a